I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2020/696

(2020. gada 25. maijs),

ar ko Regulu (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā groza, ņemot vērā Covid-19 pandēmiju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([1]),

tā kā:

(1) Covid-19 pandēmija izraisījusi strauju gaisa satiksmes apjoma kritumu, ievērojami samazinoties pieprasījumam pēc transporta un dalībvalstīm un trešām valstīm īstenojot tādus tiešus pasākumus kā robežu slēgšana un gaisa satiksmes aizliegumi, lai ierobežotu pandēmiju.

(2) Dati, ko publicējusi Eirokontrole, kas ir tīkla pārvaldītājs Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes tīkla funkcijām, liecina, ka 2020. gada marta beigās gaisa satiksmes apjoms Eiropas reģionā krities par aptuveni 90 % salīdzinājumā ar 2019. gada martu. Gaisa pārvadātāji ziņo par lielu nākotnes rezervāciju skaita samazinājumu Covid-19 pandēmijas dēļ un atceļ lidojumus 2019.–2020. gada ziemas un 2020. gada vasaras saraksta periodā. Pēkšņais pieprasījuma kritums un vēl nepieredzētais lidojumu atcelšanas apmērs gaisa pārvadātājiem ir radījis nopietnas likviditātes problēmas. Minētās likviditātes problēmas ir tieši saistītas ar Covid-19 pandēmiju.

(3) Savienības gaisa pārvadātāji, kuru finansiālais stāvoklis pirms Covid-19 pandēmijas bija stabils, ir saskārušies ar likviditātes problēmām, kuru dēļ to darbības licence varētu tikt apturēta vai anulēta, vai aizstāta ar pagaidu licenci, lai arī nav strukturālas ekonomiskas vajadzības, kas to pamatotu. Pagaidu licences piešķiršana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1008/2008 ([2]) 9. panta 1. punktu varētu tirgum raidīt negatīvu signālu par gaisa pārvadātāja spēju izdzīvot, kas savukārt saasinātu tā varbūtējās finansiālās problēmas, kam citādi būtu pagaidu raksturs. Tāpēc, pamatojoties uz laikā no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim veiktu novērtējumu, ir

([1]) Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. maija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2020. gada 25. maija lēmums.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1008/2008 (2008. gada 24. septembris) par kopīgiem noteikumiem gaisa transporta pakalpojumu sniegšanai Kopienā (OV L 293, 31.10.2008., 3. lpp.).

atbilstīgi neapturēt un neanulēt šādu gaisa pārvadātāju darbības licenci, ar noteikumu, ka netiek apdraudēta drošība un ir reālas izredzes 12 mēnešos pietiekami uzlabot finanšu stāvokli. Šā 12 mēnešu laikposma beigās attiecībā uz Savienības gaisa pārvadātāju būtu jāpiemēro Regulas (EK) Nr. 1008/2008 9. panta 1. punktā noteiktā procedūra. Regulas (EK) Nr. 1008/2008 9. panta 2. punktā noteiktais pienākums informēt Komisiju būtu jāpiemēro arī lēmumiem neapturēt un neanulēt darbības licenci.

(4) Papildus ārkārtas pasākumiem, ko saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1008/2008 21. pantu varētu piemērot, lai risinātu pēkšņas īstermiņa problēmas, kas radušās neparedzētu un nenovēršamu apstākļu dēļ, dalībvalstīm būtu jāspēj atteikt vai ierobežot satiksmes tiesību izmantošana vai paredzēt nosacījumus to izmantošanai, lai risinātu no Covid-19 pandēmijas izrietošas problēmas, kuras varētu ieilgt. Šādiem ārkārtas pasākumiem, ko īsteno saistībā ar Covid-19 pandēmiju, būtu jāievēro proporcionalitātes un pārredzamības principi un jāpamatojas uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, kas piemērojami saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1008/2008 21. pantu.

(5) Lidostās, kurās apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots saskaņā ar Padomes Direktīvas 96/67/EK ([3]) 6. panta 2. punktu un 9. pantu, pakalpojumu sniedzējus var izvēlēties ne ilgāk kā uz septiņiem gadiem. Pakalpojumu sniedzējiem, attiecībā uz kuriem šis laikposms tuvojas beigām, var tādējādi būt grūtības piekļūt finansējumam. Tāpēc šis maksimālais laikposms būtu jāpagarina.

(6) Covid-19 pandēmijas rezultātā lidostās, kurās apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju skaits ir ierobežots, varētu gadīties, ka viens vai vairāki pakalpojumu sniedzēji izbeidz pakalpojumu sniegšanu attiecīgajā lidostā, pirms var izvēlēties jaunu pakalpojumu sniedzēju, pamatojoties uz Direktīvas 96/67/EK 11. panta 1. punktā noteikto procedūru. Šādos apstākļos ir atbilstīgi, ka lidostas vadības dienests var nolemt tieši izvēlēties apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju, kas sniegtu pakalpojumus ne ilgāk kā sešus mēnešus. Būtu jāatgādina, ka ja lidostas vadības dienestam Covid-19 pandēmijas rezultātā ir jāīsteno apkalpošanas uz zemes pakalpojumu iepirkums un ja tas ir līgumslēdzējs Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES ([4]) 4. panta nozīmē, tiek piemērota minētā direktīva.

(7) Pietiekama finanšu stāvokļa uzlabošana būtu jāveic ar plānu, kura mērķis ir novērst atlaišanas, un ar garantijām, ka finanšu stāvokļa uzlabošana nekaitēs darba ņēmēju tiesībām. Apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju atļauju pagarināšanai būtu jātiecas saglabāt darba vietas un darba ņēmēju tiesības.

(8) Ir grūti paredzēt Covid-19 pandēmijas turpmāko attīstību un tās ietekmi uz gaisa pārvadājumu nozari. Komisijai būtu pastāvīgi jāanalizē Covid-19 pandēmijas ietekme uz gaisa pārvadājumu nozari, un, nelabvēlīgiem apstākļiem turpinoties, Savienībai būtu jāspēj bez nepamatotas kavēšanās pagarināt laikposmu, kurā piemērojami šajā regulā paredzētie pasākumi.

(9) Lai vajadzības gadījumā un ja tas ir pamatoti pagarinātu laikposmu, kurā kompetentās licencētājas iestādes var nolemt neapturēt vai neanulēt darbības licences, laikposmu, kurā dalībvalstis var atteikt vai ierobežot satiksmes tiesību izmantošanu vai paredzēt nosacījumus to izmantošanai, un laikposmu, kurā var pagarināt apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju līgumus un kurā lidostas vadības dienests var tieši izvēlēties apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu attiecībā uz Regulas (EK) Nr. 1008/2008 grozīšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([5]). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

([3]) Padomes Direktīva 96/67/EK (1996. gada 15. oktobris) par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās (OV L 272, 25.10.1996., 36. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

([5]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(10) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši ārkārtas apstākļi, kas izriet no Covid-19 pandēmijas un pamato ierosinātos pasākumus, un konkrēti nepieciešamību ātri pieņemt vajadzīgos pasākumus, lai risinātu smagās un neatliekamās problēmas, ar kurām saskārusies nozare, tika uzskatīts par atbilstīgu paredzēt izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas minēts 4. pantā Protokolā Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Savienībā, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES), LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

(11) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, grozīt Regulu (EK) Nr. 1008/2008 saistībā ar Covid-19 pandēmiju, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās rīcības mēroga vai iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(12) Neparedzamais un pēkšņais Covid-19 uzliesmojums un likumdošanas procedūras, kas nepieciešamas attiecīgo pasākumu pieņemšanai, nozīmēja, ka nebija iespējams šādus pasākumus pieņemt savlaicīgi. Minētā iemesla dēļ šīs regulas noteikumi būtu jāattiecina arī uz laikposmu pirms tās stāšanās spēkā. Ņemot vērā minēto noteikumu būtību, šāda pieeja nerada attiecīgo personu tiesiskās paļāvības pārkāpumu.

(13) Tāpēc attiecīgi būtu jāgroza Regula (EK) Nr. 1008/2008.

(14) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši ārkārtas apstākļi, kuri pamato ierosinātos pasākumus, šai regulai būtu jāstājas spēkā steidzamības kārtā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1008/2008 groza šādi:

1) regulas 1. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Ar šo regulu reglamentē Kopienas gaisa pārvadātāju licencēšanu, Kopienas gaisa pārvadātāju tiesības veikt gaisa pārvadājumus Kopienā un cenu noteikšanu gaisa pārvadājumiem Kopienā. Tajā izklāstīti arī pagaidu noteikumi par apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniegšanu Savienības lidostās.";

2) regulas 9. pantā iekļauj šādus punktus:

"1.a Pamatojoties uz 1. punktā minētajiem novērtējumiem, kas veikti laikā no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim, kompetentā licencētāja iestāde pirms minētā laikposma beigām var nolemt neapturēt vai neanulēt Savienības gaisa pārvadātāja darbības licenci, ar nosacījumu, ka netiek apdraudēta drošība un ir reālas izredzes turpmākajos 12 mēnešos pietiekami uzlabot finanšu stāvokli. Šī iestāde šā 12 mēnešu laikposma beigās pārskata attiecīgā Savienības gaisa pārvadātāja darbības rezultātus un nolemj, vai ir jāaptur vai jāanulē darbības licence un jāpiešķir pagaidu licence, pamatojoties uz 1. punktu.

1.b Ja Komisija, pamatojoties uz datiem, ko publicējusi Eirokontrole, kas ir tīkla pārvaldītājs Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes tīkla funkcijām, konstatē, ka gaisa satiksmes apjoma samazināšanās salīdzinājumā ar satiksmes apjomu attiecīgajā laikposmā 2019. gadā turpinās un, visticamāk, turpināsies, un, pamatojoties uz vislabākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem, kā piemēram, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra datiem, arī konstatē, ka šī situācija ir Covid-19 pandēmijas ietekmes rezultāts, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 25. a pantu, lai grozītu šo regulu, attiecīgi pagarinot laikposmu – 2020. gada 1. marts līdz 2020. gada 31. decembris, – kas minēts šā panta 1.a punktā.

1.c Komisija pastāvīgi pārrauga situāciju, izmantojot 1.b punktā noteiktos kritērijus. Pamatojoties uz tai pieejamo informāciju, Komisija līdz 2020. gada 15. novembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par šo jautājumu. Ja 1.b punktā minētie kritēriji ir izpildīti, Komisija iespējami drīz pieņem 1.b punktā paredzēto deleģēto aktu.

1.d Ja, Covid-19 pandēmijas ietekmei uz gaisa pārvadājumu nozari Savienībā ieilgstot, tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, piemēro 25.b pantā paredzēto procedūru.";

3) iekļauj šādu pantu:

"*21.a pants*

Ārkārtas pasākumi saistībā ar Covid-19 pandēmiju

1. Neatkarīgi no 21. panta laikposmā no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim dalībvalstis bez Komisijas piekrišanas, kas minēta 21. panta 1. punktā, var atteikt vai ierobežot satiksmes tiesību izmantošanu vai paredzēt nosacījumus to izmantošanai, ja šāds pasākums ir nepieciešams Covid-19 pandēmijas novēršanai. Šāds pasākums ievēro proporcionalitātes un pārredzamības principus un pamatojas uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

2. Attiecīgā dalībvalsts nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par šādu pasākumu, kā minēts 1. punktā, un tā ilgumu un sniedz pienācīgu iemeslu, kas pamato minētā pasākuma nepieciešamību. Ja dalībvalsts pēc šīs regulas stāšanās spēkā maina, aptur vai atsauc šādu pasākumu, tā attiecīgi informē Komisiju un citas dalībvalstis.

3. Komisija pēc jebkuras citas iesaistītas dalībvalsts vai dalībvalstu pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas var apturēt 2. punktā minēto pasākumu, ja tas neatbilst 1. punktā noteiktajām prasībām vai citā veidā ir pretrunā Savienības tiesību aktiem.

4. Ja Komisija, pamatojoties uz vislabākajām zinātniskajām atziņām, pierādījumiem un datiem, kā piemēram, Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra datiem, kas apstiprina Covid-19 pandēmijas noturību, konstatē, ka dalībvalstu noteiktie atteikumi, ierobežojumi vai nosacījumi satiksmes tiesību izmantošanai, visticamāk, būs vajadzīgi arī pēc šā panta 1. punktā minētā laikposma beigām, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 25.a pantu, lai grozītu šo regulu, attiecīgi pagarinot minēto laikposmu.

5. Komisija pastāvīgi pārrauga situāciju, izmantojot 4. punktā minētos kritērijus. Pamatojoties uz pieejamo informāciju, Komisija līdz 2020. gada 15. novembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par šo jautājumu. Vajadzības gadījumā Komisija iespējami drīz pieņem 4. punktā minēto deleģēto aktu.

6. Ja, Covid-19 pandēmijas ietekmei uz gaisa pārvadājumu nozari Savienībā ieilgstot, tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, piemēro 25.b pantā paredzēto procedūru.";

4) iekļauj šādu nodaļu:

"IVa NODAĻA

PAGAIDU NOTEIKUMI PAR APKALPOŠANU UZ ZEMES

24.a pants

1. Atkāpjoties no Padomes Direktīvas 96/67/EK (*) 11. panta 1. punkta d) apakšpunkta, līgumus ar tādiem apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzējiem vai tiem piešķirtās atļaujas, kuri izvēlēti, pamatojoties uz minētās direktīvas 11. panta 1. punktā noteikto procedūru un kuru termiņš beidzas laikposmā no 2020. gada 28. maija līdz 2021. gada 31. decembrim, var pagarināt līdz 2022. gada 31. decembrim.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 96/67/EK 11. panta 1. punkta e) apakšpunkta, ja laikposmā no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzējs izbeidz darbību pirms tā laikposma beigām, uz kuru tas tika izvēlēts, lidostas vadības dienests vai dalībvalsts kompetentā iestāde var tieši izvēlēties apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju, kas sniegtu pakalpojumus ne ilgāk kā sešus mēnešus vai uz laikposmu līdz 2020. gada 31. decembrim, atkarībā no tā, kurš no šiem laikposmiem ir ilgāks.

3. Ja Komisija, pamatojoties uz Eirokontroles publicētajiem datiem, konstatē, ka gaisa satiksmes apjoma samazināšanās salīdzinājumā ar satiksmes apjomu attiecīgajā laikposmā 2019. gadā turpinās un, visticamāk, turpināsies, ka šī situācija ir Covid-19 pandēmijas ietekmes rezultāts un ka tā Savienības lidostās izraisa apkalpošanas uz zemes pakalpojumu pārtraukšanu vai apgrūtina apkalpošanas uz zemes pakalpojumu sniedzēju piekļuvi finansējumam, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 25.a pantu, lai grozītu šo regulu, attiecīgi pagarinot šā panta 1. un 2. punktā minētos laikposmus.

4. Komisija pastāvīgi pārrauga situāciju, izmantojot 3. punktā noteiktos kritērijus. Pamatojoties uz tai pieejamo informāciju, Komisija līdz 2020. gada 15. novembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei kopsavilkuma ziņojumu par šo jautājumu. Ja nepieciešams, Komisija iespējami drīz pieņem 3. punktā paredzēto deleģēto aktu.

5. Ja, Covid-19 pandēmijas ietekmei uz gaisa pārvadājumu nozari Savienībā ieilgstot, tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, piemēro 25.b pantā paredzēto procedūru.

(*) Padomes Direktīva 96/67/EK (1996. gada 15. oktobris) par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās (OV L 272, 25.10.1996., 36. lpp.).”

5) iekļauj šādus pantus:

“25.a pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 9. panta 1.b punktā, 21.a panta 4. punktā un 24.a panta 3. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz vienu gadu no 2020. gada 28. maija.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 9. panta 1.b punktā, 21.a panta 4. punktā un 24. a panta 3. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 9. panta 1.b punktu, 21.a panta 4. punktu un 24.a panta 3. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

25.b pants

Steidzamības procedūra

1. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties, un to piemēro, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi atbilstīgi 2. punktam. Paziņojot deleģētu aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.

2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 25.a pantā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ aktu nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.”.

2. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 25. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
A. METELKO-ZGOMBIĆ